

СТАНОВИЩЕ

от професор Георги Стоянов Карастоянов, доктор по
психология,

за дисертационния труд на Яна Минкова Чакърва
на тема „ЦЕННОСТИ И НАГЛАСИ ЗА ПРЕВЕНЦИЯ НА
КОРУПЦИЯТА В ОРГАНИЗАЦИОННА СРЕДА“

представен за придобиване на образователната и научна
степен „доктор“, в област на висше образование 3. Социални,
стопански и правни науки, по професионално направление 3.2.

„Психология“

Становището е възложена съгласно Протокол № 1 от заседанието на Научното жури назначено със Заповед на ректора на СУ „Св. Кл. Охридски“. За разработване на становището ми бяха предоставени по един екземпляр от дисертационния труд и автореферата, копия на публикациите по темата на дисертационния труд, както и документи свързани с обучението на докторанта. Представените документи показват, че докторантката Яна Минкова Чакърва е изпълнила успешно всички предвидени дейности в индивидуалния учебен план за целия срок на докторантурата и е преминала успешно през необходимата процедура за допускане до защита за придобиване на образователната и научна степен „доктор“ съгласно Закона за развитие на академичния състав в Република България и Правилника за неговото прилагане.

Темата на дисертационния труд е посветена на значим и актуален проблем за нашето общество – превенция на корупцията в организационна среда. Независимо, че проблемът е изследван на различни равнища и от различни гледни точки, от психологическа гледна точка са проведени сравнително малко на брой емпирични изследвания на корупцията в организационна среда. Новост в дисертационното изследване е, че се търсят детерминантите, които определят и предсказват корупционното поведение, с други думи прави се опит да се установят факторите, формите и проявите на корупция в организационна среда, както и ролята на етичния климат, ценностите и нагласите за превенция на корупцията в нея. Считаю, че темата „Ценности и нагласи за превенция на корупцията в организационна среда“ съответства на основното съдържание на дисертационен труд. В структурно отношение той следва класическия модел – в първа глава е представен теоретичен обзор на изследвания проблем, във втора глава е представена постановката на емпиричното изследване, а в трета са

направени анализ и интерпретация на получените резултатите. Дисертационното изследване е представено на 167 страници, в които не са включени приложенията, които са 33 страници включващи инструментариума на емпиричното изследване и таблици представящи част от емпирични данни. Данните от емпиричното изследване са адекватно представени и онагледени чрез 70 таблици и 6 фигури. Използваните литературните източници са 177, от които 48 литературни източника на кирилица, а останалите на латиница включващи, както класически трудове, така и съвременни изследвания по проблема.

Структурата, обемът и оформлението на дисертационния труд за придобиване на образователната и научна степен „доктор“ отговарят на добрите изследователски практики в професионално направление 3.2. „Психология“. Постигнат е баланс между съдържание и обем при представянето на теоретичния обзор от една страна и емпиричното изследване от друга. В първа глава е направен сравнително пълен и задълбочен преглед на релевантната на изследвания проблем научна литература, като са обхванати повечето водещи класически и съвременни теории. Направен е коректен анализ на съществуващите публикувани изследвания по теми близки до тази на дисертационния труд и е обоснован авторския подход на представеното изследване, Това е позволило във втора глава да бъдат представена коректна теоретична постановка на проблема и модел на емпиричното изследване, да бъде зададена научно обоснована цел, която да бъде постигната, както и хипотези, които да се направи опит да бъдат верифицирани чрез коректно поставени задачи. Емпирични данни са описани според общоприетите стандарти за публикуване на психологически експериментални изследвания - характеристика на извадката от участници, използван инструментариум (с данни за валидност и

надеждност), организация и провеждане на изследването, представяне на първичните данни и т.н. Емпиричните данни са анализирани в стройна логическа рамка в съответствие със заложените задачи, което е позволило да се открият много добре установените закономерности.

Резултатите от изследванията по темата на дисертацията са коректно представени пред научната общност с пет публикации, на международни и национални научни форуми. Авторефератът към дисертационния труд вярно и точно отразява неговото съдържание и получените резултати и напълно изпълнява функциите си съгласно ЗРАСРБ и ППЗРАСРБ.

Смятам, че дисертационният труд съдържа научни и научно-приложни резултати за детерминантите, които определят и предсказват корупционното поведение, включващи организационните фактори и индивидуалните ценности и нагласи, които могат да бъдат приети за оригинални научни приноси, както докторантът претендира в дисертационния труд.

Представеният дисертационен труд показва, че Яна Минкова Чакърва притежава задълбочена теоретична подготовка, съчетана с много добра методологическа подготовка за планиране и провеждане за самостоятелни емпирични изследвания и коректно анализиране на резултатите от тях.

Цялостната оценка на дисертационния труд дава основание да се направи заключението, че той отговаря на изискванията на ЗРАСРБ и ППЗРАСРБ за присъждане на образователната и научна степен “доктор”. Въз основа на положителните ми оценки за дисертационното изследване, демонстрираната отлична методологическа подготовка на докторантката и безспорните научни приноси, предлагам на уважаемите членове на научното жури да гласуват Яна Минкова Чакърва да

придобие образователната и научна степен „доктор“ по професионално направление 3.1. „Психология“ в област на висше образование 3. Социални, стопански и правни науки.

София, 21.09.2016 г.

проф. д-р Г. Карастоянов